

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 18

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету

національної безпеки, права та

міжнародних відносин

01 вересня 2023 р., протокол №8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТРУДОВЕ ПРАВО»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Юридична психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти в продовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної діяльності
29 серпня 2023 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми

Андрій ПАВЛІЧЕНКО

Розробник: старший викладач кафедри права та правоохоронної діяльності,
ПАВЛІЧЕНКО Ірина

Житомир
2023–2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 18

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	нормативна
Модулів – 1	Спеціальність : 053 «Психологія»	Рік підготовки:
Змістових модулів 2		2
Загальна кількість годин - 90		Семестр
		3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -3	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції
		16 год.
		Практичні
		32 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
42 год.		
		Вид контролю: залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 18

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є підготовка професіоналів, які мають високу правосвідомість та правову культуру, які в наступній діяльності зможуть володіти необхідними знаннями і практичними навичками для вирішення конкретних питань у сфері психології, практичної роботи, трудових правовідносин, озброєння фахівців знаннями значущих феноменів і закономірностей таких специфічних видів людської активності, як правова і асоціальна поведінка їх практичного застосування у сферах, придатних до працевлаштування бакалавра з психології.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування знань з предмету, методу, джерел, принципів, функцій трудового права та трудових правовідносин, порядку укладення, зміни та припинення трудового договору, робочого часу та часу відпочинку, охорони праці, оплати праці, дисциплінарної та матеріальної відповідальності, трудових спорів, нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та охорону праці.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей** за спеціальністю 053 «Психологія»:

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 053 «Психологія»:

РН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

РН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

РН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

РН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 18

3. Програма навчальної дисципліни **Змістовий модуль 1. Загальна частина**

Тема 1.1. Предмет, метод і система трудового права

Поняття трудового права як галузі права. Місце трудового права в системі права України.

Предмет трудового права. Об'єкт регулювання трудового права.

Метод правового регулювання трудових відносин. Особливості методів правового регулювання відносин.

Функції трудового права України.

Відмежування трудового права від суміжних галузей права.

Система трудового права України.

Тема 1.2. Джерела трудового права. Принципи трудового права.

Поняття джерел трудового права України.

Класифікація джерел трудового права.

Конституція України як основне джерело до трудового права.

Кодекс законів про працю України та інші законодавчі акти України, що регулюють трудові відносини. Підзаконні акти, що регулюють трудові відносини. Сучасні кодифікаційні роботи.

Локальні правові норми трудового права.

Судова практика в системі джерел трудового права.

Диференціація трудового законодавства України.

Міжнародні правові акти про працю.

Поняття і значення основних принципів трудового права.

Основні права і свободи громадян, закріплені в Конституції України, що визначають принципи правового регулювання трудових відносин.

Система принципів трудового права.

Принципи трудового регулювання індивідуальних трудових відносин.

Принципи правового регулювання колективних трудових відносин.

Тема 1.3 Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини

Поняття «суб'єкт трудового права України». Класифікація суб'єктів трудового права. Індивідуальні суб'єкти трудового права. Колективні суб'єкти трудового права. Інші суб'єкти трудового права. Державні органи як суб'єкти трудового права.

Громадяни та працівники як суб'єкти трудового права. Поняття «найманий працівник». Трудова правосуб'єктність (правоздатність і дієздатність).

Трудова правосуб'єктність власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу чи фізичної особи.

Поняття «трудова правовідносини». Види трудових правовідносин.

Підстави виникнення, змінення та припинення трудових правовідносин.

Трудові колективи та їх статус.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 18

Тема 1.4 Правовий статус профспілок у сфері трудових відносин

Поняття «профспілки України». Функції профспілок в умовах ринкової економіки.

Характеристика законодавства про профспілки. Особливості правового статусу профспілок порівняно з іншими громадськими організаціями.

Права та обов'язки профспілок. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Система гарантій діяльності профспілок.

Захисна функція профспілок в умовах переходу до ринкових відносин.

Правовий статус профспілок у сфері праці. Повноваження профспілок, їх об'єднань щодо здійснення громадського контролю за дотриманням законодавства про працю.

Повноваження виборного органу профспілкової організації на підприємстві, в установі, організації.

Тема 1.5 Колективні договори та угоди

Історія виникнення колективних договорів і етапи їх розвитку в Україні.

Поняття і сторони колективного договору.

Колективний договір як локальний нормативно-правовий акт. Мета укладання колективного договору.

Колективний договір підприємства, установи, організації. Колективний договір структурного підрозділу підприємства в межах його компетенції.

Зміст колективного договору. Інформаційні, нормативні, зобов'язальні, організаційні умови змісту колективного договору. Повідомна реєстрація колективних договорів.

Поняття «колективні угоди» та їх види. Генеральні (державні) колективні угоди. Угоди на галузевому рівні. Угоди на регіональному рівні.

Колективні переговори та укладання колективного договору, угоди.

Контроль за виконанням колективного договору. Види відповідальності за невиконання зобов'язань колективного договору.

Тема 1.6 Забезпечення зайнятості та працевлаштування

Поняття «зайнятість населення». Правове регулювання працевлаштування громадян України. Поняття «зайнятість» і «працевлаштування». Категорії зайнятого населення в Україні. Форми зайнятості та державна політика зайнятості.

Державна служба зайнятості України. Завдання, права та обов'язки Державної служби зайнятості України.

Особливі гарантії при втраті роботи щодо окремих категорій громадян.

Правовий статус безробітного в Україні.

Державна політика у сфері зайнятості. Сприяння зайнятості населення для окремих категорій громадян. Професійна орієнтація та професійне навчання. Застосування праці іноземців та осіб без громадянства. Соціальний діалог на ринку праці.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 18

Тема 1.7 Міжнародно-правове регулювання праці

Всесвітні міжнародні стандарти прав людини в галузі праці. Конвенції та рекомендації МОП у сфері зайнятості, укладення колективних договорів.

Ратифікація Україною конвенцій і рекомендацій МОП. Їх входження до системи національного законодавства.

Гармонізація трудового законодавства України з правом Європейського Союзу.

Міжнародна організація праці (МОП), її структура, основні напрями діяльності.

Цілі та завдання МОП.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 2.1 Трудовий договір

Поняття «трудовий договір». Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, пов'язаних із працею.

Сторони трудового договору. Правовий статус сторін трудового договору.

Зміст трудового договору. Основні та факультативні умови трудового договору.

Порядок укладання трудового договору. Строки, форма трудового договору. Випробування при прийнятті на роботу.

Види трудового договору. Трудовий договір на невизначений строк. Трудовий договір на певний строк. Трудовий контракт як особливий вид трудового договору. Трудовий договір про тимчасову роботу, про сезонну роботу.

Трудовий договір про сумісництво. Трудовий договір про суміщення професій і посад.

Трудовий договір з нефіксованим робочим часом.

Спрощений режим регулювання трудових відносин.

Зміна умов трудового договору. Поняття переведення та переміщення на іншу роботу. Види переведення на іншу роботу. Тимчасові переведення з ініціативи роботодавця. Переведення з ініціативи працівника.

Зміна істотних умов праці.

Припинення трудового договору. Загальні підстави припинення трудових правовідносин. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Розірвання трудового договору з ініціативи «третьох осіб».

Припинення трудового договору у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу.

Порядок звільнення працівників з ініціативи роботодавця і «третьох осіб». Оформлення звільнення і проведення розрахунку.

Трудовий договір в умовах воєнного стану

Тема 2.2. Робочий час

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 18

Поняття «робочий час». Види робочого часу. Нормальний, скорочений, неповний робочий час. Норма робочого часу. Робочий день, тиждень, місяць.

Режим робочого часу. Види режимів робочого часу. Гнучкий режим робочого часу. Надомна робота. Дистанційна робота.

Надурочна робота. Чергування.

Облік робочого часу. Види обліку робочого часу.

Особливості регулювання робочого часу в умовах воєнного стану.

Тема 2.3 Час відпочинку

Поняття й види часу відпочинку. Перерва для відпочинку та харчування. Додаткові перерви для годування дитини. Інші види перерв протягом робочого дня. Щотижневий безперервний відпочинок. Вихідні дні. Святкові й неробочі дні.

Відпустки. Види відпусток і порядок їх надання. Право на відпустки. Щорічні робочі відпустки. Основна відпустка. Додаткова відпустка за роботу у шкідливих та важких умовах праці. Інші додаткові відпустки. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням, творчі відпустки. Порядок оплати відпусток.

Особливості часу відпочинку в умовах воєнного стану.

Тема 2.4 Оплата праці

Поняття «оплата праці» та «заробітна плата». Відмінність заробітної плати від винагороди за цивільно-правовими договорами, гарантійних і компенсаційних виплат. Структура та функції заробітної плати. Основна, додаткова заробітна плата, заохочувальні та компенсаційні виплати.

Державне регулювання заробітної плати. Мінімальна заробітна плата. Договірне регулювання оплати праці.

Організація оплати праці на підприємствах. Нормування праці.

Тарифна система. Тарифні ставки. Тарифні сітки. Схеми посадових окладів, тарифно-кваліфікаційні характеристики. Тарифний розряд.

Системи оплати праці.

Преміювання працівників. Доплати і надбавки до заробітної плати

Гарантійні виплати і доплати. Компенсаційні виплати за трудовим законодавством. Право працівника на оплату праці та його захист.

Порядок виплати заробітної плати.

Тема 2.5. Охорона праці

Поняття «охорона праці» за трудовим правом. Закон України «Про охорону праці». Інші норми, нормативні акти, які регулюють охорону життя та здоров'я працівників у процесі виробництва.

Інструктаж і навчання працівників правилам техніки безпеки і виробничої санітарії.

Управління охороною праці на підприємстві та обов'язки роботодавця. Обов'язки працівників у сфері охорони праці.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 18

Гарантії прав працівників на охорону праці на виробництві. Організація охорони праці працівників на підприємстві.

Спеціальні правила охорони праці на важких, небезпечних і шкідливих роботах. Охорона праці жінок, неповнолітніх та осіб зі зниженою працездатністю.

Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, пов'язаних із виробництвом.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

Тема 2.6. Дисципліна праці та дисциплінарна відповідальність

Поняття «трудова дисципліна». Методи забезпечення трудової дисципліни.

Внутрішній трудовий розпорядок як основа організації праці. Статути і положення про дисципліну праці.

Основні трудові обов'язки сторін трудового договору. Спеціальні трудові обов'язки.

Заходи заохочення за сумлінне виконання трудових обов'язків. Підстави заохочення.

Порядок застосування заохочень за сумлінне виконання трудових обов'язків.

Юридична відповідальність за порушення трудової дисципліни. Ознаки дисциплінарної відповідальності

Поняття «дисциплінарний проступок».

Дисциплінарна відповідальність. Правовий механізм дисциплінарної відповідальності.

Загальна дисциплінарна відповідальність.

Суб'єктивна, об'єктивна сторони загальної дисциплінарної відповідальності.

Підстави та порядок притягнення до загальної дисциплінарної відповідальності.

Догана і звільнення як види дисциплінарних стягнень

Спеціальна дисциплінарна відповідальність.

Спеціальний суб'єкт відповідальності за спеціальною дисциплінарною відповідальністю.

Особливі види та міри спеціальної дисциплінарної відповідальності.

Додаткові заходи до порушників трудової дисципліни.

Правові наслідки притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності.

Тема 2.7. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 18

Поняття, значення та функції матеріальної відповідальності сторін трудового договору. Розмежування матеріальної відповідальності в трудовому праві та майнової відповідальності в цивільному праві.

Підстави та умови матеріальної відповідальності. Поняття «трудове майнове правопорушення».

Види матеріальної відповідальності працівників. Обмежена матеріальна відповідальність.

Повна матеріальна відповідальність. Підстави притягнення до повної матеріальної відповідальності. Договори про повну матеріальну відповідальність.

Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність працівників.

Визначення розміру завданої шкоди. Порядок відшкодування матеріальної шкоди.

Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові.

Тема 2.8. Трудові спори

Поняття «трудові спори». Види та класифікація трудових спорів. Причини виникнення трудових спорів.

Індивідуальні трудові спори. Порядок вирішення індивідуальних трудових спорів. Розгляд індивідуальних трудових спорів у комісіях із трудових спорів (КТС). Порядок виконання рішення КТС.

Судовий порядок вирішення індивідуальних трудових спорів. Виконання судових рішень із індивідуальних трудових спорів.

Колективні трудові спори (конфлікти). Порядок вирішення колективних трудових спорів. Примирна комісія. Трудовий арбітраж. Право на страйк. Реалізація права на страйк. Правові наслідки законного та незаконного страйку.

Тема 2.9. Нагляд та контроль за дотриманням законодавства про працю

Поняття й основні види нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю.

Державний контроль і нагляд за дотриманням законодавства про працю.

Державна служба праці.

Громадський контроль за дотриманням законодавства про працю.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 18

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Загальна частина				
Тема 1.1 Предмет, метод та система трудового права	6	2	2	2
Тема 1.2. Джерела трудового права та принципи трудового права	6	2	2	2
Тема 1.3. Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини	6	2	2	2
Тема 1.4. Правовий статус профспілок у сфері трудових відносин	4	0	2	2
Тема 1.5. Колективні договори та угоди	6	0	2	4
Тема 1.6. Забезпечення зайнятості та працевлаштування	6	0	2	4
Тема 1.7. Міжнародно-правове регулювання праці	6	0	2	4
Разом за змістовий модуль 1	40	6	14	20
Змістовий модуль 2. Особлива частина				
Тема 2.1 Трудовий договір	6	2	2	2
Тема 2.2 Робочий час	6	2	2	2
Тема 2.3 Час відпочинку	4	0	2	2
Тема 2.4 Оплата праці	6	2	2	2
Тема 2.5 Охорона праці	6	2	2	2
Тема 2.6 Дисципліна праці та дисциплінарна відповідальність	4	0	2	2
Тема 2.7 Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	6	0	2	4
Тема 2.8 Трудові спори	4	0	2	2
Тема 2.9 Нагляд та контроль за дотриманням законодавства про працю	8	2	2	4
Разом за змістовий модуль 2	50	10	18	22
ВСЬОГО	90	16	32	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 18

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1.1 Предмет, метод та система трудового права	2
2	Тема 1.3 Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини	2
3	Тема 1.5 Колективні договори та угоди	2
4	Тема 1.6 Забезпечення зайнятості та працевлаштування	2
5	Тема 2.1.1 Трудовий договір: поняття, порядок укладення та види	2
6	Тема 2.1.2 Окремі види трудових договорів	2
7	Тема 2.1.3 Припинення трудових правовідносин	2
8	Тема 2.3.1 Робочий час та час відпочинку	2
9	Тема 2.3.2 Правове регулювання відпусток за законодавством України про працю	2
10	Тема 2.4 Оплата праці	2
11	Тема 2.5 Охорона праці	2
12	Тема 2.6 Дисципліна праці та дисциплінарна відповідальність	2
13	Тема 2.7.1 Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	2
14	Тема 2.7.2 Окремі види матеріальної відповідальності	2
15	Тема 2.8 Трудові спори	2
16	Тема 2.9 Нагляд та контроль за дотриманням законодавства про працю	2
РАЗОМ		32

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1.1 Предмет, метод, система трудового права

1. Функції трудового права України.
2. Відмежування трудового права від суміжних галузей права.
3. Система трудового права України.

Тема 1.2 Джерела трудового права та принципи трудового права

1. Судова практика в системі джерел трудового права.
2. Диференціація трудового законодавства України.
3. Поняття і значення основних принципів трудового права.
4. Основні права і свободи громадян, закріплені в Конституції України, що визначають принципи правового регулювання трудових відносин.
5. Система принципів трудового права.
6. Принципи трудового регулювання індивідуальних трудових відносин.
7. Принципи правового регулювання колективних трудових відносин.

Тема 1.3 Суб'єкти трудового права та трудові правовідносини

1. Загальна характеристика законодавства про трудові колективи та їх правовий статус.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 18

2. Поняття та види трудових колективів
3. Принципи здійснення самоврядування діяльності трудового колективу.
4. Рада підприємства і рада трудового колективу.
5. Законодавчі гарантії для виробничих членів рад (правлінь) підприємств і рад трудових колективів.
6. Механізм здійснення повноважень і самоврядування трудового колективу.
7. Органи трудового колективу. Порядок створення органів трудового колективу, їх повноваження.

Тема 1.4 Правовий статус профспілок у сфері трудових правовідносин

1. Система гарантій діяльності профспілок.
2. Захисна функція профспілок в умовах ринкових відносин.
3. Правовий статус профспілок у сфері праці.
4. Повноваження профспілок, їх об'єднань щодо здійснення громадського контролю за дотриманням законодавства про працю.
5. Повноваження виборного органу профспілкової організації на підприємстві, в установі, організації.

Тема 1.5 Колективні договори та угоди

1. Історія виникнення колективних договорів і етапи їх розвитку в Україні.
2. Інформаційні, нормативні, зобов'язальні, організаційні умови змісту колективного договору.
3. Повідомна реєстрація колективних договорів.
4. Поняття «колективні угоди» та їх види. Генеральні (державні) колективні угоди. Угоди на галузевому рівні. Угоди на регіональному рівні.
5. Контроль за виконанням колективного договору. Види відповідальності за невиконання зобов'язань колективного договору.

Тема 1.6 Забезпечення зайнятості та працевлаштування

1. Державна політика у сфері зайнятості.
2. Сприяння зайнятості населення для окремих категорій громадян.
3. Професійна орієнтація та професійне навчання.
4. Застосування праці іноземців та осіб без громадянства.
5. Соціальний діалог на ринку праці

Тема 1.7 Міжнародно-правове регулювання праці

1. Всесвітні міжнародні стандарти прав людини в галузі праці.
2. Конвенції та рекомендації МОП у сфері зайнятості, укладення колективних договорів.
3. Ратифікація Україною конвенцій і рекомендацій МОП. Їх входження до системи національного законодавства.
4. Гармонізація трудового законодавства України з правом Європейського Союзу.

Тема 2.1 Трудовий договір

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 18

1. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, пов'язаних із працею.
2. Гарантії для працівників при укладенні трудового договору.
3. Трудові договори з фізичною особою.
4. Особливості трудових відносин з працівниками-надомниками.
5. Відсторонення від роботи: підстави та процедура.

Тема 2.2 Робочий час

1. Режим робочого часу.
2. Види режимів робочого часу.
3. Чергування.
4. Облік робочого часу.
5. Види обліку робочого часу.

Тема 2.3 Час відпочинку

1. Перерви протягом робочого дня: види, порядок використання.
2. Перерви для працівників, які працюють в холодну пору року на відкритому повітрі чи в неопалювальних приміщеннях.
3. Перенесення відпусток, подовження відпустки, відкликання з відпустки

Тема 2.4 Оплата праці

1. Системи оплати праці.
2. Преміювання працівників. Доплати і надбавки до заробітної плати.
3. Гарантії та компенсації за законодавством про працю.

Тема 2.5 Охорона праці

1. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, пов'язаних із виробництвом.
2. Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

Тема 2.6 Дисципліна праці та дисциплінарна відповідальність

1. Внутрішній трудовий розпорядок як основа організації праці.
2. Статути і положення про дисципліну праці.
3. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.
4. Спеціальні трудові обов'язки.

Тема 2.7 Матеріальна відповідальність сторін трудового договору

1. Розмежування матеріальної відповідальності в трудовому праві та майнової відповідальності в цивільному праві.
2. Договори про повну матеріальну відповідальність.
3. Договори про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність.

Тема 2.8 Трудові спори

1. Колективні трудові спори (конфлікти).
2. Порядок вирішення колективних трудових спорів.
3. Примирна комісія. Трудовий арбітраж.
4. Право на страйк. Реалізація права на страйк.
5. Правові наслідки законного та незаконного страйку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 18

Тема 2.9 Нагляд та контроль за дотриманням законодавства про працю

1. Громадський контроль за дотриманням законодавства про працю.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни «Трудове право» включає:

- вирішення практичних ситуацій;
- написання рефератів та їх захист на практичних заняттях;
- аналіз судової практики в трудових спорах;
- складання заяв, наказів тощо.

8. Методи навчання

В процесі викладання даного предмету використовуються:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, робота з підручником, самостійне опрацювання, ситуації);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента);

в) методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка).

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 18

10. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1.1	T1.2	T1.3	T2.1	T2.2	T2.3	100
6	6	6	7	7	6	
T1.4	T1.5	T1.6	T2.4	T2.5	T2.6	
6	7	6	6	6	6	
T1.7			T2.7	T2.8	T2.9	
6			7	6	6	

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 №254 к/96-ВР. Редакція від 21.02.19, №2680-VIII
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №435-IV. Редакція від 21.10.2019 №2597-VIII
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 ВВР, 1984 додаток до №51, редакція від 20.10.2019 №166-IX
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 ВВР, 1971 додаток до № 50. Редакція від 30.07.23 № 3258-IX
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 ВВР, 2001, № 25-26. Редакція від 18.10.2019, № 140-IX
6. Закон України «Про зайнятість населення» від 05.07.2012, ВВР, 2013 №24. Редакція від 09.08.2019, №2745-VIII
7. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996, ВВР, 1997, №2. Редакція від 21.06.2019 № 2728 – VIII
8. Закон України «Про колективні договори та угоди» від 01.07.1993. ВВР, 1993 № 36. Редакція від 01.01.2015 №77-VIII
9. Закон України «Про колективні угоди та договори» від 23.02.2023 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2937-20#Text>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 18

10. Закон України «Про професійні спілки, їх право та гарантії діяльності» від 15.09.1999, ВВР, №45. Редакція від 25.09.2019 №113-XI

11. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998, ВВР, 1998, №34. Редакція від 07.11.2012 №5458- VI

12. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995, ВВР, №17. Редакція від 01.01.2017 №1774 –VIII

13. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992, ВВР, 1992, Ц49. Редакція від 20.01.2018 №2249- VIII

14. Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX

15. «Інструкція про порядок ведення трудових книжок працівників» Наказ міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 №58

16. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010. Наказ Держспоживстандарту України 28.07.2010 №327. Редакція від 15.02.2019 № VO259731-19

17. «Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці» Постанова кабінету міністрів України від 11.02.2015 №96. Редакція від 17.09.2019 №838-2019-п

18. «Про умови праці тимчасових робітників і службовців» Указ Президії Верховної Ради СРСР №311-09 від 24.09.74. Редакція 04.04.1991 № VO020400-91

19. «Про умови праці робітників і службовців, зайнятих на сезонних роботах». Указ Президії Верховної Ради СРСР від 24.09.1994 №310-09

20. «Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій» . Наказ міністерства праці України, міністерства юстиції України, міністерства фінансів України від 28.06.1993 №43

21. «Список сезонних робіт і сезонних галузей» Постанова кабінету міністрів України від 28.03.1997 №278

Основна:

1. Величко Л. Ю. Сфера дії трудового права України в умовах євроінтеграції: актуальні проблеми теорії та практики. Харків: Константа, 2018. 392 с.

2. Венедіктов В. С. Сучасні проблеми трудового права України : навч. посіб. для магістрів та аспірантів (напрямок підготовки 081 «Право»). Харків : Право, 2018. 294 с.

3. Костюченко О. Є. Реалізація соціального призначення трудового права в Україні : монографія. Харків : Право, 2018. 392 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 17 / 18

4. Середя О. Г. Державно-правовий механізм захисту прав працівників в умовах інтеграції України до Європейського Союзу: теорія та практика: монографія. Харків : Право, 2018. 472 с.

5. Трудове право України : підручник. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр проблем імплементації європ. соц. права, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. - 2-ге вид., стер. Київ : Юрінком Інтер : Буква Закону, 2018. 593 с.

6. Електронний підручник з Трудового права <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>

Допоміжна:

1. Mohilevskyi L. Theoretical and Methodological Approaches to Defining Concepts of the Labour Law System. Labor Law. 1/2022. P. 28-313.

2. Герман К. Ю. Реалізація принципу свободи трудового договору при виникненні трудових правовідносин. Юридичний електронний науковий журнал. 2018. № 2. С. 89-92

3. Кузнецова Л.В., Дулгерова О.М. Методологічні засади формування сучасної галузі трудового права. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №1. ст. 38-40

4. Касинюк Л.А. Щодо підстав та умов матеріальної відповідальності працівників. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №1. ст.150-153

5. Костюченко О. Є. Заохочення як правовий засіб забезпечення дисципліни праці. Вісн. Вищ. кваліфікац. коміс. суддів України. 2018. № 1. С. 39-44.

6. Костюченко О. Є. Правові підходи до розкриття сутності трудових прав у Європейській соціальній хартії (переглянутій). Верховенство права : міжнар. наук. журн. 2018. № 1. С. 148-154.

7. Максимов О.М., Бондар О.С. Правове регулювання припинення трудового договору з ініціативи роботодавця. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №5. ст.310-312

8. Меркулов М.О., Бондар О.С. Правове регулювання колективних трудових відносин на підприємстві. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №4. ст.216-219

9. Мельничук О., Мельничук М., Павліченко І. Правове регулювання та особливості застосування дистанційної роботи в умовах воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Вип.70 (2022). С.242-247.

10. Павліченко І.М. Трудова функція працівника як взаємно погоджувальна умова трудового договору. Юридичний науковий електронний журнал. №11. 2021. С. 301-304

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/053.00.1/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 18 / 18

11. Павліченко І.М. Розвиток індивідуального регулювання трудових відносин в Україні. Ірпінський юридичний часопис. 2021. Випуск 2 (6). С.36-44

12. Серeda О. Г. Забезпечення принципу верховенства права у процесі реалізації конституційного права на працю. Вісник Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 2018. № 2. С. 42-46

13. Серeda О.Г., Жернаков В.В. Свобода у сфері праці: проблеми розуміння й правового забезпечення. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №6. ст. 189-193

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Проект Трудового кодексу України URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221 (дата звернення:06.08.2020)

2. <http://rada.gov.ua> - інформаційний сервер Верховної Ради України

3. <http://www.kmu.gov.ua> - Урядовий портал

4. <http://www.president.gov.ua> - Веб-сайт Офіційного інтернет-представництва Президента України

5. <http://www.mlsp.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства соціальної політики України

6. <http://www.dcz.gov.ua> - офіційний сайт Державної служби зайнятості України

7. <http://www.kadrovik.ua> - офіційний сайт Всеукраїнської асоціації кадровиків України